

ELEVARK 8

Menneskerettigheds erklæringen på tværs af sprog

?

I skemaet ser I de to første artikler af menneskerettigheds erklæringen på fem nordiske sprog. Prøv om I kan regne ud, hvilke sprog der er tale om. **Hvilke tegn i teksten kan hjælpe jer på vej? Er der nogen af teksterne, I kan læse uden hjælp fra den danske? Hvilke, og hvorfor? Kan I se nogen sammenhænge mellem sprogene – hvilke ligner hinanden mest og mindst? Hvordan passer det med jeres viden om sproghistorie?**

<p>Allir eru bornir frjálsir og jafnir öðrum að virðingu og réttindum. Allir eru gæddir skynsemi og samvisku og ber að breyta bróðurlega hverjum við annan.</p>	<p>Öll menniskju eru fœdd fræls og jöfn til virðingar og mannarættindi. Tey hava skil og samvisku og eiga at fara hvørt um annað í bróðuranda.</p>	<p>Alle menneske er fødte til frihed og med same menneskeverd og menneskerettar. Dei har fátt fornuft og samvit og skal leve med kvarandre som brødr.</p>	<p>Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap.</p>	<p>Alle mennesker er født frie og med samme menneskeverd og menneskerettigheter. De er utstyrt med fornuft og samvittighet og bør handle mot hverandre i brorskapets ånd.</p>
<p>Allir eiga kröfu á réttindum þeim og því frelsi sem fylgja eru í yfirlysinu þessari og skal þar engan greinarmun gera vegna kynþáttar, litarþáttar, kynferðis, tungu, trúar, stjórnmálaskoðana eða annarra skoðana, þjóðernis, uppruna, eigna, ætternis eða annarra aðstæðna. Eigi má heldur gera greinarmun á mönnum fyrir sakir stjórnskipulags lands þeirra eða landsvæðis, þjóðféttarstöðu þess eða lögsögu yfir því, hvort sem landið er sjálfstætt ríki, umráðasvæði, sjálfstjórnarlausu eða á annan hátt háð takmörkunum á fullveldi sínu.</p>	<p>Öll hava krav um réttindi og frælsi, sum eru nevnd í hesi yvirlysinu, uttan mun til ættarslag (rasu), hudarlit, kyn, mál, átrúnað, politiska ella aðra samntföring, tjóðskaparligan ella samfélagsligan uppruna, ognarvirðurskifti, fœðing ella aðra stöðu. Somuleiðis skal eingin mismunur vera orsakað av politiskari, réttarligari ella millumtjóða stöðu hjá tí landi, sum ein þeirsonur er sjálfsvøðugt, undir tilsjónarvaldi, ella fullveldi tess á annan hátt er skert.</p>	<p>Kvar einiskild har krav på all den rett og friedom som fræsegna nemner, utan skilnad av noko slag på grunn av rase, farge, kjønn, språk, religion, politisk syn eller anna mening, nasjonal eller sosial opphav, eigedom, fødsel eller andre tilhøve. Den politiske stoda, lovverket eller dei internasjonale påboda eit land lever under, kan ikkje vere påskott til at det blir gjort skilnad på nokon i det landet eller området han høyrer til, anten landet har sjølvstende, står under tilsyn, er ikkje sjølvstyrt eller sjølvstyrt er avgrensa på nokon annan måte.</p>	<p>Var och en är berättigad till alla de rättigheter och friheter som uttalas i denna förklaring utan åtskillnad av något slag, såsom på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt. Ingen åtskillnad får heller göras på grund av den politiska, rättsliga eller internationella status som råder i det land eller det område som en person tillhör, vare sig detta land eller område är beroende, står under förvaltarskap, är icke-självstyrande eller är underkastat någon annan begränsning av sin suveränitet.</p>	<p>Enhver har krav på alle de rettigheter og friheter som er nevnt i denne erklæring, uten forskjell av noen art, f.eks. på grunn av rase, farge, kjønn, språk, religion, politisk eller annen oppfatning, nasjonal eller sosial opprinnelse eiendom, fødsel eller annet forhold. Det skal heller ikke gjøres noen forskjell på grunn av den politiske, rettslige eller internasjonale stilling som innehas av det land eller det område en person hører til, enten landet er uavhengig, står under tilsyn, er ikke-selvstyrende, eller på annen måte har begrenset suverenitet.</p>

Del 2

Menneskerettigheder på tværs af sprog

I disse opgaver skal I arbejde med tekstuddrag fra Menneskerettighedserklæringen. Denne erklæring gælder for alle FN's medlemslande, og er oversat til over 500 sprog. I skal her arbejde med artikel 1 på tværs af sprog.

Nedenfor ses en række videoindspilninger af menneskerettighedserklæringens artikel 1.

Vælg fire af disse videoer på 4 forskellige sprog

- et fremmedsprog, du kender til,
- et sprog, du kunne tænke dig at lære,
- et sprog, du ved meget lidt om og
- det sprog, du kender bedst

SPANSK – artikel 1

<https://youtu.be/o1JlGmC-w>

POLSK – artikel 1

https://youtu.be/78C_18lMqb0

ARABISK – artikel 1

https://youtu.be/1_8DTgC5zWs

DANSK – artikel 1

<https://youtu.be/thLKhByrhSM>

ENGELSK – artikel 1

https://youtu.be/nblEha_xgp8

FINSK – artikel 1

<https://youtu.be/x7Txf3xgkdU>

TYSK – artikel 1

<https://youtu.be/B00tqMbFgCw>

FRANSK – artikel 1

<https://youtu.be/DuO5MnWXSZs>

SOMALI – artikel 1

<https://youtu.be/LlarQuklaXU>

KINESISK – artikel 1

<https://youtu.be/QmNysmsG94M>

MENNESKERETTIGHEDSERKLÆRINGEN

Artikel 1.

Alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder. De er udstyret med fornuft og samvittighed, og de bør handle mod hverandre i en broderskabs ånd.

TÆNK OVER OG DISKUTER FØLGENDE SPØRGSMÅL:

Er der noget, der er genkendeligt på tværs af de fire videoer?

Er der noget, der er særligt iørefaldende på nogle af de fire sprog?

Er der noget, der overrasker dig?

Er der nogen lyde, der er tydelige på nogle sprog, og som ikke findes på de andre?

Kan du selv lave de lyde?

Hvilket sprog tror I, det ville være sværest at lære og hvorfor?

TEGNSPROG

Se de tre videoer med menneskerettighedserklæringen på tysk tegnsprog, fransk tegnsprog og italiensk tegnsprog.

Hvad overrasker dig? Hvorfor?

TYSK TEGNSPROG:

<https://youtu.be/UhsZYaDI1pU>

FRANSK TEGNSPROG:

<https://youtu.be/Lr9qLAXTGC0>

ITALIENSK TEGNSPROG:

https://youtu.be/vrYm2_kM4ZI